

Waalse Gemeente in Leiden is nog steeds springlevend

LEIDEN – Een kerkgebouw in de Breestraat? Veel Leidenaars is het kerkgebouw nog nooit opgevallen. Dat komt vooral omdat het vlak naast de imposante voorgevel van de Stadsgehoorzaal ligt. De kerk hoorde van oorsprong bij het ziekenhuis dat op die plek stond. Het gebouw doet al sinds 1638 dienst als hulpkerk voor de Waalse Gemeente. Die gemeente groeide in de 17e eeuw door immigratie vanuit de zuidelijke Nederlanden (nu België) zo snel dat de Vrouwekerk, aan het Vrouwenkerkhof tegenover het huidige Boerhaavemuseum, al snel te klein werd. Door de gemeente Leiden werd toen de zogenaamde Gasthuiskapel beschikbaar gesteld als extra kerk. Vanaf 1808 werden er geen diensten meer gehouden in de Vrouwekerk.

door Ella Veenstra-Monteban

Arie Vletter: "Soms zitten er een stuk of 6 nationaliteiten in de dienst op zondag" (Foto: pr).

Het orgel uit de Vrouwekerk is behouden gebleven. Het is voor de sloop in 1840 verplaatst naar de Gasthuiskapel. De geschiedenis van het orgel is zeer interessant en Arie Vletter vertelt er graag over. Ik heb een ontmoeting met hem omdat ik nieuwsgierig ben naar de Waalse Kerk anno nu. Vletter is voorzitter van de kerkenraad en een bevlogen orgelliefhebber. Vletter: "Ik geef toe dat het prachtig gerestaureerde orgel een van de redenen was voor mijn aansluiting bij de Waalse Gemeente. In de Waalse kerk zijn de diensten in het Frans maar dat is voor mij geen probleem." Wat maakt de Waalse Gemeente aantrekkelijk om je bij aan te sluiten? Vletter: "De gemeenschap is klein, dat moet geconsta-

teerd, zo'n 50 betrokken leden en nog eens 50 er omheen als vrienden en trouwe belangstellenden. Dat betekent dat je veel mensen persoonlijk kent en dat de mensen erg hecht met elkaar zijn. De kerkelijke ligging verschilt niet veel van wat ik in Rijnsburg gewend was en de Franse taal geeft iets extra's. Wat voor mij en voor veel muzikliefhebbers met mij heel plezierig is, is het bijzondere orgel in deze kerk. Het is een zogenaamde Steevens/Assendelft-orgel uit 1750. Leiden is een echte orgelstad en zowel de Pieterskerk, Hooglandse als Marekerk hebben prachtige orgels, maar het orgel van de Waalse Kerk is ook heel bijzonder. Flentrop-Organbouw heeft in 2013 het orgel helemaal gerestaureerd."

In 2014 is er een boek verschenen met als titel 'Een hemels sieraad van harmonie' en als ondertitel 'Het orgel van de Waalse Kerk te Leiden in perspectief'. Hierin staat de hele geschiedenis van de kerk en het orgel beschreven. In het boek vertelt de organist van de Waalse Kerk, Erik van Bruggen, dat het orgel zoveel beter is geworden na die restauratie. Het instrument is nu gestemd op een middentoon. Er kan nu heel goed Bach op worden gespeeld. Vletter: "Het afgelopen jaar waren de concerten een groot succes. Er kwam onder andere een beroemde Poolse organiste uit Frankrijk en de organist Bert van de Brink speelde zelfs als experiment jazz op het orgel. Het programma voor dit jaar kan men bekijken op de website van de Eglise Wallonne de Leyde." Nog even een vraag over de leden van de gemeente. Vletter: "Het is een heel diverse gemeente. Er komen mensen uit Franstalige Afrikaanse landen, bijvoorbeeld Ruanda-Burundi. Verder ook wel studenten die Frans studeren aan de universiteit, er zijn jongeren en ouderen die hier al lang komen. Soms zitten er een stuk of 6 nationaliteiten in de dienst op zondag." De Waalse Gemeente is nog springlevend en een bezoek zeker de moeite waard. ●

